

STATENS BRANDINSPEKTION

Meddelanden

1959:10

Anvisningar angående säkerhetsåtgärder vid halmbränning m m.

Under senare år har halmbränning blivit en allt vanligare företeelse på landsbygden, särskilt i södra och mellersta Sverige. Då det i samband med dylik bränning förekommit, att brand uppstått i bebyggelse, upplag, växande gröda och skog, har riksbrandinspektören i samråd med bl a Lantbrukets Brandskyddskommitté funnit det lämpligt att meddela anvisningar angående säkerhetsåtgärder i samband med genomförandet av dylik bränning.

Föreliggande anvisningar, som i vissa delar (främst beträffande punkterna 3, 4 och 13) även bör kunna tillämpas vid gräs- och risbränning, blastbränning och liknande, grundar sig på bestämmelserna i 41 § brandstadgan och på de föreskrifter, som meddelas i de kommunala brandordningarna. Enligt nämnda paragraf i brandstadgan åligger det den som har för avsikt att utföra bränning, varom här är fråga, att "genom grävning eller annorledes, vidtaga de särskilda anordningar, som kunna anses erforderliga till förhindrande av eldens spridning". Brandordningarna innehåller därjämte föreskrifter rörande bl a skyldighet att anmäla planerad bränning till brandchefen. Det bör uppmärksammas att de ovan åberopade författningsbestämmelserna närmast avser bränning i skog eller så nära skog att eld kan spridas dit. Det har dock syntes motiverat att här lämna anvisningar även ifråga om sådan bränning, som kan utgöra hot mot andra objekt. Enligt 12 och 19 §§ brandlagen är all vårdslöshet med eld straffbar.

Skannat av Utkiken

Markägaren - i förekommande fall bränningsledaren - har att iakttaga följande:

1. Anmälan skall i god tid, innan bränningen igångsätts, göras till ortens brandchef (lämpligen per telefon). Härvid skall anges
  - a) platsen, där bränning skall ske,
  - b) tidpunkten för tändningen,
  - c) sättet för arbetets utförande (exempelvis stackbränning, ytbränning eller strängbränning, jämför punkt 9),
  - d) bränningsens omfattning,
  - e) anordningar, som avses vidtagas till förhindrande av oavsiktlig brandspridning,
  - f) vem som skall leda bränningen, samt
  - g) huruvida i närheten av bränningsplatsen finns byggnad, upplag, tröskverk, fordon eller annat, som kan komma i farozonen.

Finner brandchefen tidpunkten eller sättet för bränningsens utförande vara olämpligt eller de föreslagna anordningarna otillräckliga ur säkerhetssynpunkt, äger han förelägga anmälararen att vidta de ytterligare åtgärder, som kan bedömas erforderliga. Då stark torra råder, kan brandchefen tillfälligt förbjuda bränningen.

2. Bränning får inte utan brandchefens särskilda tillstånd förekomma inom ett avstånd av 75 m från byggnad eller brännbart upplag liksom inte heller inom ett avstånd av 40 m från utomhus uppställt tröskverk eller från växande brännbar gröda. Nu nämnda avstånd skall (bortsett från kortare stubb) hållas fria från brännbara ämnen.
3. Bränning får inte igångsättas, då blåst råder eller kan befaras. Påbörjad bränning skall snarast avbrytas, då uppkomna förändringar i vindförhållandena motiverar detta.
4. Elden skall ständigt hållas under bevakning, även under raster. Icke minst efter bränningsens avslutande skall effektiv bevakning ske under erforderlig tid, då det nämligen erfarenhetsmässigt visat sig att bristfällig bevakning i förening med blåst innebär stor risk för eldens återuppblussande. Särskilt bör observeras risken för återantändning av halm, som inte fullständigt förbrunnit.

5. Bränning bör inte ske under sådana förhållanden, att allmän väg, järnväg etc rökbeläggs (risk för trafikolyckor).
6. Bränning får inte förekomma så nära elektriska luftledning, att dessa utsätts för nämnvärd värmepåverkan.
7. Bränning i anslutning till pågående skördetröskning får ej förekomma.
8. Vid bränning av halm, agnar, boss o d i samband med stationär tröskning skall halmrörets (utblåsningrörets) mynning befinna sig minst en meter över den brinnande högen och vara riktad snett uppåt.
9. S.k. ytbränning av halm (d v s bränning då halmen ligger jämnt utbredd över hela fältet) är en förhållandevis riskabel metod med hänsyn till brandspridningsrisken. Ytbränning får därför endast ske under iakttagande av den största försiktighet och på fribelägna och avgränsade områden. En bättre kontroll av bränningen erhålls, om halmen är hopräfsad i strängar, strängbränning.
10. Vid ytbränning eller strängbränning skall före bränningens igångsättande vissa avgränsningsåtgärder vidtas (jfr dock punkt 2). Dessa åtgärder kan endera bestå i att ett bälte av ca 1 meters bredd plöjs runt fältet, eller att ett minst 10 meter brett område runt fältet befrias från halm och lång stubb. Om annan naturlig begränsning finns, kan åtgärderna inskränkas till att avse de sidor av fältet, där risk för brandspridning föreligger. Eventuellt kan skyddsavbränning ske av motsvarande område. Härvid måste noggrann kontroll hållas genom tillräcklig personal.
11. Före brännings igångsättande bör lämpliga åtgärder för brandsläckning vidtas. Dessa åtgärder bör bestå i anordnande av vattenförråd och framskaffande av spadar, ruskor o d.
12. Ytbränning eller strängbränning får icke pågå senare än 2 timmar efter solens nedgång. Skall stackbränning pågå efter nämnda tidpunkt, skall särskild anmälan härom dessförinnan göras till brandchefen.
13. Askhög skall efter avslutad bränning under omröring begjutas med vatten (ev täckas med sand eller jord), så att risk för brandspridning därifrån ej föreligger.

Brandchefen bör på lämpligt sätt (exempelvis i samband med brandsyn) bringa innehållet i dessa anvisningar till markägarnas kännedom.

Inge Strömdahl
Inge Strömdahl
Riksbrandinspektör

Åke Stålemo
Åke Stålemo

Stockholm den 21 december 1959.

Statens Brandinspektion, Box 7097, Stockholm 7. Tel 23 23 30.

Summary in English

THE NATIONAL INSPECTORATE OF FIRE SERVICES

Informative Recommendations 1959:10.

Disposal of Stubble and Straw by Burning.

In consequence of the practice of threshing afield, the straw is habitually disposed of by burning, which has occasioned a certain number of wild fires. In order to eliminate these as far as possible, the Inspectorate has specified the cautionary measures to be observed, viz.:

1. and 2.: No burning of straw, grass or similar must be started unless allowed by the Fire Chief, and generally the minimum allowable distances are 75 m from buildings, stacks of wood, etc., and 40 m from fields with ripe corn, threshing machines etc.
- 3.-4., 11.-13.: The burning must be performed in calm weather only and discontinued a couple of hours after sunset at the latest, residues drenched and watch continued to ensure against rekindling.
5. and 6.: Care must be taken that railway or highway traffic is not impeded by smoke screens, also that any electric overhead wiring is not damaged.
7. and 8.: When threshing afield, burning is not allowed. When using a stationary tresher, if the straw is to be collected and continuously disposed of by burning the blower pipe should end at an upward angle at least 1 m above the burning straw.
9. and 10.: The straw left in a field should preferably be collected in strings, leaving an area 10 m in width in the circumference of the field devoid of fuel, or going over the circumference with a plow to a width of at least 1 m.

